

Dosarul nr. 2rac-232/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. C. Valah)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Bulgac, V. Sîrbu, V. Buhnaci)

Î N C H E I E R E

23 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Arscom” cu privire la încasarea penalităților,

împotriva deciziei din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 8 octombrie 2019, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Arscom” cu privire la încasarea penalităților.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la data de 3 septembrie 2018 în cadrul Agenției Servicii Publice a avut loc organizarea procedurii de licitație deschisă înregistrată sub nr.18/02934 privind achiziționarea complexului tehnico-aplicativ de înregistrare a datelor video și audio în procesul susținerii examenelor de calificare practice de obținere a permisului de conducere, inclusiv servicii de montare, pornire, reglare, dare în exploatare și deservire.

A menționat că urmare procedurii de achiziție Societatea cu Răspundere Limitată „Arscom” a fost desemnată câștigător în calitate de operator economic, respectiv a fost încheiat contractul privind achiziționarea bunurilor nr.11/18/AC/1497 din 26 septembrie 2018 (achiziționarea complexului tehnico-aplicativ de înregistrare a datelor video și audio în procesul susținerii examenelor de calificare practice de obținere a permisului de conducere, inclusiv servicii de instalare și deservire), termenul de valabilitate al contractului fiind 31 decembrie 2018.

A explicat că bunurile constituie un complex voluminos ce necesită a fi minuțios instalate, ulterior verificate și testate pe mijloacele de transport ale agenției, ca urmare a fost întocmit acordul adițional nr.1915 din 28 decembrie 2018, privind prelungirea

termenului de valabilitate al contractului până la 31 martie 2019, din motivul că la data expirării termenului (31 decembrie 2019) contractul nu reușea a fi executat. Respectiv, conform pct.2.1 din contract, livrarea bunurilor comandate urma să fie efectuată de Societatea cu Răspundere Limitată „Arscom” la sediul reclamantei în termen de 10 zile lucrătoare din data primirii comenzilor de la reclamant.

Reclamanta a notat că Societatea cu Răspundere Limitată „Arscom” nu s-a încadrat în termenul solicitat de prezentare și instalare a mărfii (10 zile lucrătoare de la primirea comenzii), a tergiversat executarea clauzelor contractuale peste termenul contractului stabilit până la 31 martie 2019, perturbând activitatea reclamantei, dat fiind faptul că bunurile ce urmau a fi instalate în mijloacele de transport ale Agenției erau necesare pentru desfășurarea examenului de calificare practic de obținere a permisului auto de conducere.

A relatat că în susținerea încălcării admise de Societatea cu Răspundere Limitată „Arscom” prezintă copiile facturilor fiscale ce atestă data la care acestea au fost emise urmare a furnizării și instalării bunurilor vizate – 24 iunie 2019, însă valabilitatea contractului era 31 martie 2019, iar toate lucrările potrivit anexelor la contract urmau a fi executate în interiorul acestui termen și respectiv facturile să fie remise în adresa Agenției până la 31 martie 2019.

Reclamanta a mai adăugat că a plasat comenzi cu referire la livrarea bunurilor pe durata acțiunii contractului și ca urmare au fost recepționate o parte din bunuri (potrivit facturilor fiscale), însă valoarea contractului este de 3 088 000, 01 lei (pct.3.2 din Contract), iar celelalte bunuri din anexa nr.1 la contract au fost livrate cu întârziere și anume ulterior expirării termenului din contract, adică după 31 martie 2019. Or, prevederile contractuale precum și executarea urma să aibă loc până la 31 martie 2019, cu transmiterea tuturor facturilor fiscale și actelor de primire-predare (conform pct.2.2 din contract).

A specificat că termenul de întârziere a executării contractului, de la data expirării termenului de valabilitate, este de 84 de zile, respectiv a calculat penalitățile pentru această perioadă de întârziere a părâtului „pentru livrare cu întârziere a bunurilor, vânzătorul poartă răspundere materială în valoare de 0,1% din suma bunurilor nelivrate, pentru fiecare zi de întârziere, dar nu mai mult de 5% din suma totală a contractului”. Astfel, aplicând 0,1% pentru fiecare zi de întârziere pentru bunurile nelivrate în termen (întârziere de 84 zile) rezultă suma de 143 300 de lei.

Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” a relatat că a solicitat achitarea benevolă a acestei sume în termen de 7 zile lucrătoare din momentul recepționării somației nr.01/4630 din 8 august 2019, pentru evitarea inițierii acțiunii în judecată, fapt respins de Societatea cu Răspundere Limitată „Arscom” prin răspunsul nr.5251 din 23 august 2019, unde explică motivele tergiversării (deci asumându-și neexecutarea clauzelor contractuale în termenul indicat în contract, subliniind și data emiterii facturilor fiscale, termen vădit încălcat reieșind din clauzele prestabilite de părți).

A afirmat că a acordat Societății cu Răspundere Limitată „Arscom” termen suplimentar pentru executarea obligațiilor contractuale și anume prin modificarea termenului de valabilitate al contractului din 31 decembrie 2018 în 31 martie 2019 (Acordul adițional nr.1915 din 28 decembrie 2018), pentru ca societatea să reușească

onorarea obligațiilor contractuale în termen, pentru că aceste servicii erau stringent necesare reclamantului. Astfel, a fost stabilit un termen rezonabil pasibil executării clauzelor contractuale stabilite de furnizare și instalare a bunurilor, însă nici în acest ultim termen stabilit pârâtul nu a reușit executarea obligațiilor contractuale.

Reieșind din principiul reglementării raporturilor contractuale dintre părți, potrivit căruia contractul este lege pentru părți, precum și din art.947 Cod civil, corelat cu pct.10.3 din contract, rezultă că Societatea cu Răspundere Limitată „Arscom” este răspunzător de neexecutarea contractului în termen și urmează să achite penalități de neexecutare în mărime de 0,1% pentru fiecare zi de nelivrare a bunurilor în termen de 84 de zile, rezultând o penalitate de 143 300 de lei, penalitatea constituie o obligație suplimentară asumată de pârât pentru asigurarea executării corespunzătoare a obligației principale, prin care acceptă garantarea livrării și instalării bunurilor în corespundere cu prevederile contractuale, iar neexecutarea obligațiilor contractuale de pârât antrenează răspunderea acesteia prin achitarea penalității.

Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” a solicitat încasarea din contul Societății cu Răspundere Limitată „Arscom” a penalității în mărime de 143 000 de lei, pentru nerespectarea clauzelor din contractul nr.11/18/AC/1497 din 26 septembrie 2018.

Prin hotărîrea din 3 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediu Centru a fost respinsă ca fiind neîntemeiată acțiunea depusă de către Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”.

Prin decizia din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” și s-a menținut hotărîrea din 3 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediu Centru.

Pentru a decide astfel instanțele ierarhic inferioare au reținut că dreptul de a solicita încasarea penalității, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” urma să-l rezerve expres la data când a primit executarea contractului de la Societatea cu Răspundere Limitată „Arscom” (la caz livrarea bunurilor), care se consideră încheiată în momentul când Agenția acceptă fără obiecții documentele de însoțire a bunurilor, în speță facturile fiscale.

Instanțele de judecată au menționat că la data acceptării facturilor fiscale, Agenția nu a înaintat obiecții de întârziere a executării obligațiilor contractuale asumate de societate, respectiv Agenția nu este în drept să revendice aceste penalități, având în vedere aplicabilitatea art.949 alin.(3) Cod civil.

La data de 14 septembrie 2020, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” a declarat recurs împotriva deciziei din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea cererii de recurs a invocat prevederile art. 429, 430 lit. a), 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) lit. a), c), art. 434 alin. (1), 445 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă; art. 858 alin. (1), (2), 885, 902, 947, 992, 1108, 1115 Cod civil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Completul reține că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa participanților la proces la 22 iulie 2020 (f.d.116), însă careva date ce ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la actele cauzei lipsesc.

Prin urmare, recursul din 14 septembrie 2020 este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe,

suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Galina Stratulat

Nicolae Craiu